

Puchovský, Michal

Náboženstvo v kyberpriestore, Trnava, 28. september 2023

Religio. 2023, vol. 31, iss. 2, pp. [361]-363

ISSN 1210-3640 (print); ISSN 2336-4475 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/Rel2023-2-11>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.79297>

License: [CC BY-NC-ND 4.0 International](#)

Access Date: 18. 02. 2024

Version: 20240122

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Náboženstvo v kyberpriestore, Trnava, 28. september 2023

MICHAL PUCHOVSKÝ

V nadväznosti na pandémie vírusu covid-19, a s ňou spojenými reštrikciami náboženského života, sa do popredia religionistického výskumu dostali rôzne formy online religiozity. Odrazom zmieneného záujmu odbornej verejnosti o porozumenie premien náboženstva bola nedávna konferencia „*Náboženstvo v kyberpriestore*“. Jej hlavnými organizátormi bola Trnavská univerzita a Cirkevný odbor Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej ako „MK SR“). Špecifikom konferencie bol dôraz na posilňovanie medzináboženského dialógu, a taktiež otvorenosť konferencie pre študentov. Účasť bola preto mimoriadne hojná. Aula Trnavskej univerzity sa postupne zaplnila prakticky celá a podľa autorovho odhadu sa konferencie mohlo zúčastniť približne sto ľudí, primárne študentov.

Slávnostný rozmer akcie zdôraznilo úvodné slovo Reného Bílika, rektora Trnavskej univerzity a Radovana Čikeša, vedúceho Cirkevného odboru MK SR. Konferencia bola rozdelená na dve časti – odbornú a diskusnú. V rámci prvej časti vystúpil najprv Slavomír Gálik z Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave s príspevkom „*Možnosti a limity tradičnej a netradičnej spirituality v kyberpriestore*“, v rámci ktorého z filozoficky-eliadovskej perspektívy diskutoval možnosti fungovania náboženstva v kyberpriestore, a to so špeciálnym zreteľom na počítačové hry. Nepochybné zaujímavý príspevok vhodne otvoril konferenciu a divákovi dal možnosť vytvoriť si základné porozumenie pre podoby náboženstva v online priestore.

Po Gálikovi nasledovalo vystúpenie „*Výkon náboženskej slobody v USA počas pandémie*“ Jonathona T. Tichého, právnik a českého honorárneho konzula zo Salt Lake City. Držiteľ čestného titulu zahraničného Slováka vo svojej prednáške predstavil spôsoby, akými sa jednotlivé americké štáty vyrovnávali s dilemou: ochrana zdravia spoločnosti verzus ústavné zakotvené právo na náboženskú slobodu. Príjemným štýlom prezentovaná prednáška uviedla poslucháčov do špecificky amerického kontextu a opätovne otvorila otázku toho, do akej miery je správne obmedzovať právo na zhromaždenie náboženským spolkom.

Religio: Revue pro religionistiku 31/2, 2023, 361-363.

<https://doi.org/10.5817/Rel2023-2-11>

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-NC-ND 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Zo sveta skutočného do sveta virtuálneho vrátila účastníkov konferencie Zuzana Marie Kostíková z Husitskej teologickej fakulty Univerzity Karlovy v Prahe, ktorá vo svojom príspevku „*Lara Croft a alternativní spiritualita*“ poukázala na vplyvy západného hermetizmu a alternatívnej spirituality na transmediálne univerzum Lary Croft. V hlave mi utkvela spomienka na zmienku o motíváciách záujmu o hlbšie štúdium témy – jeden študent Kostíkovej uviedol ako svoj dôvod pre štúdium religionistiky práve hranie počítačových hier s Larou Croft, ktoré v ňom prebudili záujem o svetové náboženstvá a mytológie.

Odborný blok uzavrel autor reportáže, Michal Puchovský zo Sociologického ústavu SAV, ktorý sa vo svojom príspevku „*Očarované sociálne siete: Pohanstvo a satanizmus na TikToku*“ venoval komparácii prítomnosti dvoch nekresťanských spiritualít na TikToku. Za pomoci krátkych ukážok jednotlivých videí sa snažil poukázať na pokračujúce trendy „*disneyfikácie*“ náboženstva v postmodernom svete a premeny konštrukcie autenticity náboženstva na sociálnych sieťach.

Po krátkej pauze vyčlenenej na doplnenie cukru a hladiny kofeínu pokračovala konferencia druhým blokom, ktorý bol venovaný panelovej diskusii. V rámci nej vystúpili reprezentanti pozvaných náboženských skupín, konkrétne Mohamad Safwan Hasna (riaditeľ a imám, Islamská nadácia na Slovensku), Miloš Lichner (prorektor a teológ, Trnavská univerzita v Trnave), Ján Máhrlik (kazateľ, Cirkev bratská), Jana Nunvářová (tajomníčka pre médiá, Evanjelická cirkev augsburského vyznania) a Jonathon T. Tichy (Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní). Diskusiu moderovala Terézia Rončáková, profesorka z Katolíckej univerzity v Ružomberku. Pod jej skúseným vedením sa diskutovalo o témach: vplyv covidu na náboženský život, možnosti pôsobenia tradičných náboženstiev v online priestore či riziká šírenia dezinformácií medzi veriacimi. Diskusia to bola nepochybne zaujímavá a niesla sa vo veľmi kultivovanom duchu. Za jedinú drobnú chybu na kráse považujem absenciu aspoň jedného slovenského zástupcu z radov neabrahámovských náboženstiev, ktorá by osviežila dominantne kresťanský pohľad na tému náboženstva v kyberpriestore.

Po skončení panelovej diskusie nasledoval spoločný obed v priestor Trnavskej univerzity, na ktorý boli pozvaní všetci prednášajúci. V druhej debata nad kuracím stehnom sa diskutovalo o rôznych zaujímavých otázkach otvorených v jednotlivých príspevkoch. Po obede bola konferencia definitívne rozpustená a každý pokračoval svojou cestou.

Celkový dojem z konferencie by som hodnotil ako pozitívny. Primárne oceňujem pestrosť príspevkov, odvahu zorganizovať akciu v inom než hlavnom meste a aj snahu čo najviac otvoriť konferenciu študentom, ktorí tak dostali možnosť vidieť na jednom mieste domácich a zahraničných odborníkov na aktuálne témy. Na záver ešte povinné slová vďaka smerom

k usporiadateľom na čele s Martinom Dojčárom, predovšetkým za bezproblémovú organizáciu akcie a hádam sa vidíme v podobne hojnej zostave aj o rok.